

Haarlem

Gemeente Haarlem

drs. Merijn Snoek
Wethouder Jeugd, Onderwijs en Sport

¹ Retouradres: Stadhuis, Postbus 511 2003 PB Haarlem

Aan de leden van de commissie Samenleving

Datum 13 april 2017
Ons kenmerk 2017/41707
Contactpersoon C.M. van Liefland
Doorkiesnummer 023 5113257
E-mail cmvanliefland@haarlem.nl
Onderwerp Terugval aantal verstrekte pgb's jeugdhulp

Geachte leden van de commissie Samenleving,

In de vergadering van de commissie Samenleving op 19 januari 2017 heeft fractie D66 een vraag gesteld over de terugval van het aantal verstrekte persoonsgebonden budgetten (BAZ 2017/41707). Ik heb toegezegd met een nadere analyse te komen. Deze brief gaat hierop in.

Inleiding

Het college is verantwoordelijk voor een kwalitatief en kwantitatief toereikend aanbod voor jeugdhulp (artikel 2.6 lid 1 sub a Jeugdwet). In de toelichting op de Jeugdwet is te lezen dat het uitgangspunt is dat jeugdigen en ouders jeugdhulp ontvangen in natura. Dat wil zeggen dat zij hulp ontvangen van een jeugdhulpaanbieder die door de gemeente is gecontracteerd. Naast zorg in natura kan een persoonsgebonden budget (pgb) worden verstrekt. Een pgb biedt ruimte om in specifieke situaties tot individueel maatwerk te komen en zorg en ondersteuning te realiseren op die momenten dat dit nodig is, ook 's avonds en in het weekend en in de gewenste vorm. Een pgb wordt verstrekt als ouders dit passend achten en voldoen aan de hieraan gestelde voorwaarden.

Verschillen tussen begroting, toekenning en besteding pgb

Voor het opstellen van de begroting 2015 (het jaar dat de gemeente verantwoordelijk werd voor de jeugdhulp) is een inschatting gemaakt van de te verwachten pgb uitgaven. Hiervoor is gebruik gemaakt van Vektis-cijfers van aanbieders over toegekende pgb's in 2012. Er waren geen gegevens beschikbaar over de daadwerkelijke besteding.

Om in 2015 de zorgcontinuïteit te garanderen van cliënten die in 2014 gebruik maakte van een pgb is een bedrag gereserveerd.

Gaarne bij beantwoording ons kenmerk vermelden.
Bezoekadres: Stadhuis, Grote Markt 2, Haarlem

In de tabel hieronder staan de begrote bedragen voor 2015 en 2016, welke bedrag aan pgb's is toegekend en wat daadwerkelijk is besteed.

PGB	Aantal cliënten bij SVB	Aantal cliënten met pgb	Aantal pgb verzilverd	Begroot	Toegekend	Besteed
2015	185	140	125	€ 3.182.568	€ 1.901.346	€ 1.358.467
2016		198	159	€ 2.821.779	€ 1.344.138	€ 1.000.330

Zowel in 2015 als in 2016 is een verschil te zien in het begrote bedrag, het toegekende bedrag en de daadwerkelijke besteding. Deze onderuitnutting betekent niet automatisch dat jeugdigen of hun ouders geen zorg hebben gekregen.

Verklaringen terugval pgb

Hieronder wordt een aantal redenen gegeven om de terugval pgb te verklaren.

- Voor de decentralisatie was in een aantal situaties sprake van oneigenlijk gebruik en fraude met het pgb. In sommige gevallen werd dit ingezet voor het financieren van informele zorg die voorheen door dezelfde persoon zonder financiële vergoeding werd geboden. Daarnaast bleek dat zorgkantoren niet altijd voldoende zicht hadden op de kwaliteit van de zorg die werd ingekocht met het pgb. In de periode 2012-2015 zijn door het Rijk maatregelen genomen onder andere de invoering van het trekkingsrecht. In de huidige situatie krijgen aanvragers het pgb niet op hun eigen rekening gestort, maar loopt dit via de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Die regelt de betalingen op basis van de zorgovereenkomsten en de door de aanvrager aangeleverde facturen. Fraudebestrijding kan tot een daling van de pgb's hebben geleid.
- Een deel van de aanbieders bij wie zorg is ingekocht leverde zorg in natura en zorg gefinancierd uit een pgb. De geboden zorg was hetzelfde alleen de wijze van financiering was verschillend. Bij deze aanbieders is ingezet op een overgang naar het leveren van zorg in natura. Ook met een aantal grote aanbieders dat alleen zorg leverde op basis van een pgb is een contract afgesloten voor het leveren van zorg in natura. Er is dus meer zorg in natura beschikbaar gekomen.
- De gemeente heeft in 2015 -in het kader van zorgcontinuïteit- de pgb's op basis van eerder genomen besluitvorming (onder andere gesteld door het CIZ) overgenomen. Met de betreffende cliënten zijn geen gesprekken gevoerd om na te gaan of de geïndiceerde zorg nog passend was. In 2015 stonden 185 cliënten met een pgb bij de SBV geregistreerd. Vijfenvoertig cliënten hebben aangegeven geen pgb meer te wensen of zijn overgestapt naar de Wet langdurige zorg. Vijftien van de 140 cliënten hebben het pgb niet verzilverd. Verder is het denkbaar dat een deel van de cliënten het pgb niet volledig nodig heeft gehad om de hulp te bekostigen.

Haarlem

3

Ook zijn de pgb's die niet afliepen in 2015 van ambtswege (landelijk besluit) verlengd tot 1 mei 2016. Dit als gevolg van een te grote administratieve druk bij de SVB. Deze cliënten behielden hun budget tot 1 mei 2016.

- De nieuwe werkwijze rondom de uitbetaling van het pgb via de SVB ging gepaard met veel problemen. Een groot aantal zorgverleners werd te laat betaald waardoor die in financiële problemen zijn gekomen. Mogelijk heeft dit ertoe geleid dat mensen afzagen van het gebruik van een pgb.
- Om aanspraak te kunnen maken op een pgb moet de aanvrager aan een aantal voorwaarden voldoen. Hij moet motiveren waarom de hulp door een gecontracteerde aanbieder niet passend is, hij moet de aan het pgb verbonden taken op een verantwoorde wijze kunnen uitvoeren (of met behulp van netwerk, professional) en de jeugdhulp moet van goede kwaliteit zijn.
In het geval dat dit voor gezinnen een behoorlijke belasting betekende is gekeken naar de mogelijkheid om een 'light' contract met een aanbieder af te sluiten. Op deze wijze is eveneens meer zorg in natura beschikbaar gekomen.
- De aanvraag van een pgb verloopt altijd via het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). De jeugdigen en het gezin bepalen samen met het CJG wat de meest geschikte ondersteuning of hulp is. Hierdoor kan een betere inschatting worden gemaakt of formele of informele zorg moet worden ingezet en een betere inschatting van de hoogte van het pgb. Het huidige toekenningsproces kan mede tot een daling hebben geleid.
- Ook in 2016 heeft een aantal cliënten het toegekende pgb niet verzilverd. Waarschijnlijk heeft ook hier een deel van de cliënten het pgb niet volledig nodig gehad om de hulp te bekostigen. In het pgb wordt bijvoorbeeld uitgegaan van maximum tarieven voor een bepaalde ondersteuning. In de praktijk blijkt dat een aantal zorgverleners lagere tarieven hanteert, waarmee een pgb niet geheel hoeft te worden besteed.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende ingelicht te hebben.

Met vriendelijke groet,

Merijn Snoek